

- ◆ ඇටසැකිළි නමා වකුටු කර වළලා තිබුණු බවට සාක්ෂි කුරුවිට බටදොඹලෙනින් හමුවීම
- (iv) ◆ කුඩා ගම් වැව් ව්‍යාප්තව පැවතීම
 - ◆ වැව් බැම්මේ එක් කෙළවරක වැවට නුදුරුව ගම් වැව් පිහිටීම
 - ◆ වෘත්තීන් හා කාර්යයන් පදනම් කරගෙන ජනාවාස බිහිවීම (කසිකාරගාම, නියම්ගම්)
 - ◆ ගම් කුඩා කැලෑ රොදකින් වෙන්වීම
 - ◆ වැටකින් ආරක්ෂා වූ ගම් හා එසේ නොමැති ගම් තිබීම
 - ◆ වැවක් කේන්ද්‍ර කොට ගෙන පිහිටි වාපිගාම පැවතීම (සුමනවාපි ගාම , කඩහවාපිගාම...)
 - ◆ ගමික ගමේ ප්‍රධානියා වීම
 - ◆ ගමක පවුල් 5-6 සිට 30 දක්වා පැවතීම
 - ◆ විශාල නාගරික ජනාවාස බිහිවීම (පුර ලෙස හැඳින්වීම)

(03) (i) A - යාපහුව B - ගොවින්දමලය C - ගංදෙනිය

- (ii) A - දළඳා සිරිත, පන්සිය පනස් ජාතක පොත
- B - බුදුගුණාලංකාරය, ලෝවැඩ සඟරාව

- (iii) ◆ වන්දනානුගේ ආක්‍රමණ දෙකට ම සාර්ථකව මුහුණදීම
 - ◆ මාසගේ පාලනයෙන් රජරට මුදවා ගැනීම කරුණු දෙක විස්තර කිරීම

- (iv) ◆ කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා අහස්දිය යොදා ගැනීම
 - ◆ වාණිජ ආර්ථික රටාවකට නැඹුරුවීම
 - ◆ වනගතව වැවුණු කුරුඳු ප්‍රධාන වෙළඳ බෝගය වීම
 - ◆ පුවක්, ගම්මිරිස්, එනසාල්, සාදික්කා වැනි බෝගවල අතිරික්තය වෙළඳාම
 - ◆ මුතු, මැණික් ඇතුන්, ඇන්දළ ආදිය වෙළඳාම
 - ◆ ඉන්දියාව, අරාබිය, චීනය, පර්සියාව, ඊජිප්තුව වැනි රටවල් සමඟ වෙළඳ සබඳතා පැවැත්වීම
කරුණු තුනක් පැහැදිලි කිරීම

(04) (i) සෙංකඩගල, උඩරට රාජධානිය, කන්දේ නුවර

- (ii) A හැඳ බද්ද B මඩිගේ බද්ද
- C බඩහැල බද්ද D කුරුවෙ බද්ද

- (iii) ◆ ස්වයංපෝෂිත ආර්ථික රටාව සහ පරිභෝජනය මත පදනම් වීම
 - ◆ වී වගාව සීමිත වීම සහ හෙල්මළු වගාව
 - ◆ වැඩි ඉඩම් ප්‍රමාණයක් හේන් ගොවිතැනට යෙදවීම
 - ◆ කුරක්කන්, අමු, මෙතේරි වැනි ධාන්‍ය සහ අල, බතල වගාව
 - ◆ ගෙවතු ආශ්‍රිතව කොස්, දෙල්, පුවක්, එළවළු, පලතුරු සහ කුළුබඩු වර්ග වගාව
 - ◆ යකඩ දැව, ලෝහ, පන්, ලාක්ෂා වැනි කර්මාන්ත
 - ◆ කෘෂිකාර්මික කටයුතු හා කිරි ලබා ගැනීම සඳහා සත්ත්ව පාලනය වැනි කරුණු දෙකක් විස්තර කිරීම

- (iv) ◆ පෘතුගීසීන්ගෙන් උඩරටට එල්ලවන ප්‍රහාර මැඩ පැවැත්වීම
 - ◆ පෘතුගීසීන් මෙරටින් පලවා හැරීම
 - ◆ උඩරට රදළ ප්‍රධානීන්ගෙන් එල්ල වූ තර්ජන අවම කර ගැනීම
 - ◆ ලන්දේසි බලපෑමෙන් උඩරට නිදහස් කර ගැනීම

- ◆ අභියෝග තුනක් නම් කිරීම හා ඉන් එක් අභියෝගයක් විස්තර කිරීම

(05) i. කෝට්ටේ, උඩරට, යාපනය

ii. ◆ සීතාවක පාලකයන් නිරන්තර යුද්ධයක නියැලීම

- ◆ පළමුවන රාජසිංහ රජු අනුගමනය කළ බෞද්ධ විරෝධී ප්‍රතිපත්ති
- ◆ වීර සුන්දර බණ්ඩාර මැරවීම නිසා උඩරට ජනතාවගේ සහයෝගය රජුට අහිමිවීම
- ◆ වීර සුන්දර බණ්ඩාරගේ පුත් කොනප්පු බණ්ඩාර උඩරට රජවීම
- ◆ පළමුවන රාජසිංහ රජුගෙන් පසුව රාජධානියට නිසි උරුමකරුවෙක් නොසිටීම මින් කරුණු දෙකක් ලිවීම

iii. ◆ උඩරට ජනතාව සෑම විටම රජුට සහාය දීම

- ◆ උඩරටියන්ගේ සටන් උපක්‍රම හා රජවරුන්ගේ උපාය කෞශල්‍යය
- ◆ පෘතුගීසීන් වෙනුවෙන් සටන් කිරීමට ගිය පහත රටියන් උඩරට දී රජුට එකතු වීම
- ◆ උඩරට රාජධානියේ ස්වාභාවික පිහිටීම මෙවැනි හේතු දෙකක් විස්තර කිරීම

(iv) ◆ කුරුඳු වගා කිරීම හා කුරුඳු වගාව ආරක්ෂා කිරීමට කටයුතු කිරීම

- ◆ උක්, කෝපි, කපු ආදී බෝග වගා කිරීම
- ◆ පහතරට ඇතැම් ප්‍රදේශවල වී වගාව දියුණු කිරීමට කටයුතු කිරීම
- ◆ රජු සමඟ ගැටුම් ඇති වූ විට උඩරට හා පහතරට අතර කඩවත් වසා දැමීම
- ◆ උඩරට රජු වෙතත් විදේශිකයින් සමඟ වෙළඳ සබඳතා පැවැත්වීම හැකි තරම් අවහිර කිරීම
- ◆ හැමිල්ටන් ඇළ වැනි ඇළ මාර්ග ඉදිකොට ඒවා භාණ්ඩ ප්‍රවාහනයට යොදා ගැනීම
- ◆ විශ්‍රාම ගිය නිලධාරීන්ට ඉඩම් ලබා දී වගාවට යොමු කිරීම
- ◆ මෙවැනි ක්‍රියාමාර්ග තුනක් විස්තර කිරීම

(06) (i) A මැක්ඩෝවල් B පිළිමතලව්වේ C ජෝන් ඩොයිලි

(ii) ◆ ශ්‍රී ලංකාවේ පිහිටීම

- ◆ කුරුඳු ඇතුළු වටිනා වෙළඳ ද්‍රව්‍ය ලබා ගැනීම

(iii) ◆ ස්වදේශීය නිලධාරීන් නොසලකා හැර මදුරාසි නිලධාරීන් බදු එකතු කිරීමට යෙදවීම

- ◆ මෙරට සම්ප්‍රදාය සංස්කෘතිය ස්වදේශීය භාෂාව පිළිබඳ ඔවුන්ට අවබෝධයක් නොතිබීම
- ◆ පාලන අධිකාරිය හා මහජනතාව අතර සබඳතාව දුරස්වීම
- ◆ උපරිම ලාභ ලබා ගැනීමේ අරමුණින් මුහුදුබඩ ප්‍රදේශවලට අළුත් බදු වර්ග පැනවීම
- ◆ බදු මුදලින් ම ගෙවීමට නියම කිරීම

(iv) ◆ උඩරට ස්වාධීන රාජ්‍යයක් පැවතීම මුහුදුබඩ ප්‍රදේශවල ඉංග්‍රීසි පාලනයට බාධාවක් වීම

- ◆ අභ්‍යන්තර දේශ සීමා ආරක්ෂාවට හා වෙරළබඩ ප්‍රදේශ ආරක්ෂා කිරීමට හමුදා කාණ්ඩ දෙකක් යෙදවීම නිසා යුධ වියදම් වැඩිවීම
- ◆ මුහුදුබඩ ප්‍රදේශවල වැසියන් පවා තම රජු ලෙස උඩරට රජුට සැලකීම
- ◆ මුහුදුබඩ ප්‍රදේශවල ඉංග්‍රීසීන්ට විරුද්ධව ඇතිවන කැරලිවල දී උඩරට රජු කැරලිකරුවන්ට ආධාර දීම
- ◆ කොළඹ පාලන මධ්‍යස්ථානය හා ත්‍රිකුණාමලය නාවික මධ්‍යස්ථානය අතර ගොඩබිමෙන් සබඳතා

පැවැත්වීමට මාර්ගයක් සකස් කිරීමේ අවශ්‍යතාව

- ♦ උඩරට රජු ප්‍රංශ ජාතීන්ගේ ආධාර ඉල්ලා සිටියැයි සැක මතුවීම මෙවැනි කරුණු තුනක් විස්තර කිරීම

(07) (i) මාසික තැග්ග, ලංකා නිධානය, උරගල

- (ii) A මීගෙට්ටුවත්තේ ගුණානන්ද හිමි B සිද්ධිලෙඛිබෙ මහතා
- C වලිසිංහ හරිස්වන්දකුමා D පරම විඥානාර්ථ සමාගම

(iii) ♦ අනගාරික ධර්මපාලකුමා, පියදාස සිරිසේන මහතා, ජෝන් ද සිල්වා මහතා, ඩී. බී. ජයතිලක මහතා, ආතර් වි දියෙස්, ඒ. ආර්. සේනානායක මහතා, එඩ්වින් හේවාචිතාරණ මහතා මින් දෙදෙනෙකු නම් කිරීම

- ♦ මද්‍යසාර භාවිතයේ අනිසි ප්‍රතිඵල විවිධ මාධ්‍ය මගින් ජනතාව දැනුවත් කිරීම (දේශන, පුවත්පත්, නාට්‍ය, නවකතා)
- ♦ රජයේ සුරාබදු ප්‍රතිපත්තියට එරෙහි උද්ඝෝෂණ
- ♦ කොළඹ මධ්‍යම අමද්‍යප සභාව පිහිටුවා රටපුරා ශාඛා ආරම්භ කර අමද්‍යප සමීති ජාලයක් ගොඩ නැඟීම

මෙවැනි කරුණු විස්තර කිරීම

- (iv) ♦ ආරුමුගනාවලර්කුමාගේ සේවාවන්
 - ♦ පොත්නම්බලම් රාමනාදන් මහතාගේ සේවාවන්
 - ♦ පොත්නම්බලම් අරුණාවලම් මහතාගේ සේවාවන් පිළිබඳ විස්තර කිරීම

(08) (i) ප්‍රංශය, පෘතුගාලය, ස්පාඤ්ඤය, ජර්මනිය.....

- (ii) ♦ කර්මාන්ත සඳහා මුදල් ආයෝජනය කළ හැකි ධනවතුන් සිටීම
- ♦ යකඩ හා වානේ, ගල් අඟුරු වැනි ඛනිජ සම්පත් පැවතීම
- ♦ ජනගහන වර්ධනය සමඟ භාණ්ඩවලට ඉල්ලුම වැඩිවීම
- ♦ බ්‍රිතාන්‍ය යටත් විජිතවලට අවශ්‍ය භාණ්ඩයන් ද බ්‍රිතාන්‍යයෙන් ම ආනයනය කිරීමට සිදුවීම
- ♦ ඉඩම් කොටුකිරීමේ ව්‍යාපාරය
- ♦ එරට පැවති නිදහස් සමාජ පසුබිම
- ♦ අතිරික්ත ශ්‍රමය කාර්මික දියුණුවට යොදාගත හැකිවීම
- ♦ බ්‍රිතාන්‍යයේ පැවති දේශපාලන ස්ථාවරත්වය
- ♦ කර්මාන්ත හා ව්‍යාපාර සඳහා ප්‍රාග්ධනය සපයන බැංකු හා මූල්‍ය ආයතන බිහිවීම
- ♦ බ්‍රිතාන්‍යය තුළ කාර්මික විප්ලවය සඳහා සුදුසු පසුබිමක් පැවතීම (කුඩා දිවයිනක් වීම වැනි කරුණු) මෙවැනි කරුණු දෙකක් ලිවීම

- (iii) ♦ මහා පරිමාණ ගොවිබිම් ආරම්භ වීම
 - ♦ ශෂ්‍ය මාරු ක්‍රමය
 - ♦ සත්ත්ව පාලන කටයුතු සඳහා නව තාක්ෂණය භාවිතය
 - ♦ නව කෘෂිකාර්මික ක්‍රම හා උපකරණ භාවිතය
 මෙවැනි කරුණු දෙකක් උදාහරණ සහිතව විස්තර කිරීම

- (iv) ♦ ජල දූෂණය (ජල මූලාශ්‍ර විනාශය)
 - ♦ වායු දූෂණය (කර්මාන්ත, වාහන දුම)
 - ♦ ගොඩබිම් දූෂණය (කැලිකසළ) ආදී කරුණු උදාහරණ තුනක් සහිතව පැහැදිලි කිරීම

(09) (i) මෙඩිසි, පියෙටා, මෝසෙස්, දාවිත් යන ප්‍රතිමා

- (ii) A. අයිසෙක් නිව්ටන්
B. ගැලීලියෝ ගැලීලි
C. ජොහැන්නස් කෙප්ලර්
D. විලියම් හාවේ

(iii) දේශපාලන

- ◆ ජාතික රාජ්‍ය බිහිවීම
- ◆ මධ්‍යම පන්තියක් බිහිවීම
- ◆ වෙළඳ කටයුතු සඳහා රාජ්‍ය අනුග්‍රහය

ආර්ථික

- ◆ ස්වයංපෝෂිත ආර්ථික ක්‍රමය පරිහානියට පත්වීම
- ◆ යුරෝපා රටවල ජාතික වෙළඳ ප්‍රතිපත්ති, ජාතික බදු ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක වීම
- ◆ නව මුහුදු මාර්ග ඔස්සේ වෙනත් මහාද්වීපවලට පැමිණ වෙළඳ ද්‍රව්‍ය යුරෝපයට රැගෙන යාම
- ◆ මුදල් භාවිතය වැඩිවීම මෙවැනි කරුණු දෙකක් විස්තර කිරීම

(iv) දේශපාලන ක්‍ෂේත්‍රය

- ◆ පාර්ලිමේන්තු ආණ්ඩුක්‍රමය
- ◆ සාම්ප්‍රදායික නිලධාරීන් වෙනුවට නව නිලධාරී පන්තිය
- ◆ රෝම ලන්දේසි නීතිය මෙරටට හඳුන්වා දීම
- ◆ අධිකරණ පද්ධතිය ස්ථාපිත කිරීම

ආර්ථික ක්‍ෂේත්‍රය

- ◆ ව්‍යාපාරික වතු බෝග වගාව
- ◆ ආනයන අපනයන ආර්ථිකය
- ◆ මධ්‍යම පන්තියක් බිහිවීම
- ◆ දේශපාලන හා ආර්ථික ක්‍ෂේත්‍රයට අදාළව කරුණු තුනක් විස්තර කිරීම

